

Ærø Kommune
Statene 2,
5970 Ærøskøbing
(Afgørelsen sendes også til ansøger på mail)

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 130719
Ref. loufr
Den 4. februar 2026

Dispensation til midlertidig opstilling af 2 skilte inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til midlertidig opstilling af 2 skilte i forbindelse med fuglenes yngleperiode inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 240a Gudsgave, Marstal, Østersøvej 9, 5960 Marstal, i Ærø Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Vilkår for dispensation

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Skiltene må tidligst opstilles 2 uger før fuglenes yngleperiode, og skal fjernes senest 2 uger efter yngleperioden er slut.
- Skiltene må ikke nedgraves, men skal være en type, der enten bare stikkes ned i jorden, eller hamres/bankes ned, som kan fjernes ved at man hiver dem op.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen

Svendborg Kommune har, på vegne af Ærø Kommune, ansøgt om dispensation til opstilling af 2 skilte, der forbyder færdsel i forbindelse med fuglenes yngleperiode, på matr.nr. 240a Gudsgave, Marstal, der er ca. 15,6 ha stor og ligger fuldt inden for strandbeskyttelseslinjen.

Den ansøgte matrikel udgør Eriks Hale, der er en landtange øst for Marstal på Ærø. Den inderste del af tangen fremstår med 19 af Ærøs 90 farverige badehuse, og en badestrand. Den yderste del af tangen fremstår hovedsageligt som et åbent naturområde, der er registreret med den § 3-beskyttede naturtype strandeng, der benyttes rekreativt. Matriklen er beliggende i Natur- og vildtreservat 'Sydfynske Øhav', samt Natura 2000-område nr. 127, Sydfynske Øhav.

Et kort over den ansøgte matrikel ses på figur 1.

Et kort over de ansøgte placeringer af skiltene ses på figur 2.

En illustration af, hvordan skiltene kommer til at se ud ses på figur 3.

Fig. 1. Ortofoto 2025. Det strandbeskyttede areal er markeret med orange signatur. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel. Det røde område markerer den ansøgte matrikel.

Fig. 2. Tilsendt fra ansøger. De ansøgte placeringer af skiltene er markeret med røde kryds.

Fig. 3. Tilsendt fra ansøger. På figuren ses en illustration af de ansøgte skilte.

Ansøger har oplyst følgende:

"Svendborg Kommune udfører i henhold til Lov om forpligtende kommunale samarbejder opgaver vedr. bl.a. Naturbeskyttelsesloven for Ærø Kommune. Der søges om dispensation til opsætning af 2 skilte. Svendborg Kommune har den 15. december 2025 truffet afgørelse om at begrænse adgangen til den yderste del af Eriks Hale ved Marstal. Der er tale om matrikel 240a, Guds Gave Marstal. Arealet består af sandet strandvold og bag denne strandsø og strandsump. (...) For at gøre det synligt, at der er adgangsforbud i perioden 1. marts til 15. juli, for f.eks. kajakroere og gående, ønsker vi at opsætte 2 skilte med en diameter på 50 cm på en ikke over 2 meter høj pæl. Se placering på bilag. Der foretages ikke terrænændringer i forbindelse med det ansøgte. Herunder følger begrundelsen for afgørelsen efter naturbeskyttelseslovens § 27, og dermed også for ønsket om at opsætte skiltet.

Baggrund for afgørelsen efter naturbeskyttelseslovens § 27. Arealet på Eriks hale ud for Marstal udgør ca. 3,2 ha og befinder sig nordligst på den lange kystodde, der er ca. 20 ha i alt. Arealet er en del af Fuglebeskyttelsesområde F71 Sydfynske Øhav beliggende i Natura 2000-område nr. 127, Sydfynske Øhav. Havterne og dværgterne, der begge er udpegningsarter for Fuglebeskyttelsesområdet, har i 2017 gjort yngleforsøg på arealet. Arealet rummer opskyllede strandvolde med sparsom bevoksning og lever dermed op til arternes krav til yngle-lokalitetens beskaffenhed. Afstanden til Eriks hales begyndelse er ca. 2 km, og derfor vurderes risikoen for prædation fra ræv og andre rovdyr at være begrænset.

Eriks Hale er et ret benyttet rekreativt område for både lokale og turister. Adgangsbegrænsningen omfatter dog kun en mindre del af Eriks Hale og der vil fortsat være mulighed for at gå til bl.a. den gamle kalkovn.

Det er kommunens vurdering, at adgang i fuglenes yngletid forringer fuglenes mulighed for at lægge æg og få unger på vingerne. Hav- og dværgterne er meget udsatte for, at æg og unger bliver præderet af bl.a. svartbag og sølvmåge, når de må forlade reden.

Det er Kommunens vurdering, at der med forstyrrelsen af ynglefugle, inkl. arter på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området, er tale om et særligt forhold, der taler for at træffe afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 27.

Det er således kommunens vurdering, at der både er faglig begrundelse for og lovhjemmel til at træffe afgørelse efter Naturbeskyttelseslovens § 27, stk. 1."

Ansøger har medsendt en fuldmagt til ansøgningen fra Ærø Kommune, der ejer matriklen.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 127, Sydfynske Øhav. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 111 og fuglebeskyttelsesområde nr. 71. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 17.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

I det ansøgt område er der kortlagt de lysåbne habitatnaturtyper strandeng (1330), strandvold med flerårige planter (1220) og hvid klit (2120).

I det ansøgte område er der kortlagt levesteder for dværgterne i god tilstand, samt fjordterne, havterne, klyde, og splitterne i moderat tilstand. Det bemærkes, at alle de nævnte arter er ynglefugle.

I Natura 2000-planen fremgår det, at levestederne på Ærø Hale er præget af forstyrrende færdsel.

I Natura 2000-handleplanen fremgår det, at der skal anvendes indsatser der mindsker menneskelige forstyrrelser, og at en sådan indsats f.eks. kan være skiltning.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at de ansøgte skilte opstilles for at forhindre færdsel i fuglenes yngleperiode. Der er yderligere lagt vægt på, at det ikke vil være nødvendigt at grave i kortlagt habitatnatur for at opstille skiltene. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig negativ påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, etableres hegn eller placeres campingvogne og lign., og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de umiddelbart bagvedliggende kystområder mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Kystdirektoratet vurderer, at de ansøgte skilte ikke falder ind under denne lempeligere dispensationsmulighed. Der er i vurderingen lagt vægt på, at de ansøgte skilte er forbudsskilte, hvis formål er at være færdselsregulerende i forhold til at holde folk væk fra et område.

Det ansøgte skal derfor behandles jf. den restriktive dispensationsadgang i naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Kystdirektoratet vurderer, at der er tale om et sådant særligt tilfælde, der kan opnå dispensation. I vurderingen er der lagt vægt på, at formålet med skiltene er, at forhindre færdsel i yngletiden i et område med kortlagte levesteder for flere fugle på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 127, Sydfynske Øhav. Det bemærkes, at den ansøgte skiltning er i tråd med de indsatser der anbefales for at mindske menneskelige forstyrrelser i yngleområderne jf. Natura 2000-handleplanen.

Kystdirektoratet vurderer, at de ansøgte skilte vil have en negativ påvirkning på oplevelsen af kystlandskabet. Der er i vurderingen lagt vægt på, at skiltene opstilles i et åbent naturområde, uden tilknytning til andre anlæg. Kystdirektoratet vurderer dog, at skiltenes formål ift. at mindske forstyrrelsen af ynglefugle vejer

tungere i den konkrete sag. Det er indgået i vurderingen, at der er tale om midlertidig opstilling af skiltene, således at de kun er opstillet i en begrænset periode af året.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til opstilling af skilte.

Med venlig hilsen

Louise Marie Frandsen
Kystdirektoratet
+45 20 84 98 42
loufr@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag
Bilag 2: Klagevejledning
Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Ærø Kommune, post@aeroekommune.dk / kjh@aeroekommune.dk
- Svendborg Kommune, svendborg@svendborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Ærø, dnaeroe-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet; Kreds Sydfyn, sydfyn@friluftsraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Ærø, aeroe@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, nbu_fyn@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

**Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 127,
Sydfynske Øhav**

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 111		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 71		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Blisgås (T)
	Mørkbuget kortegås (T)	Troldand (T)
	Bjergand (T)	Edderfugl (T)
	Hvinand (T)	Toppet skallesluger (T)
	Havørn (TY)	Rørhøg (Y)
	Engsnarre (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Blishøne (T)	Klyde (Y)
	Almindelig ryle (Y)	Brushane (Y)
	Sorthovedet måge (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Mosehornugle (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))